ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลทางพันธุพิษของแลนเนทต่อลิมโฟไซต์ของ เกษตรกรอำเภอ สารภี และ จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการทดสอบ ใมโครนิวเคลียส

ผู้เขียน

นาย จินคพัฒน์ นที่วัฒนา

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ. คร. คาวรุ่ง กังวานพงศ์ ผศ. หัทยา กาวีวงศ์

ประชานกรรมการ กรรมการ

## บทคัดย่อ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีการนำเข้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นปริมาณมาก ทุกปี การใช้สารเคมีเหล่านี้ก่อให้เกิดอันตรายต่อเกษตรกร รวมไปถึงผู้ที่อยู่อาสัยในบริเวณใกล้เคียง การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาผลของแลนเนท ต่อถิมโฟใชต์ของเกษตรกรในอำเภอสารกีและ 40 จอมทอง ซึ่งมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นประจำ เปรียบเทียบกับประชากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่เคยใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยทำการเพาะเถี้ยงเซลล์ลิมโฟไซต์ในอาหารเลี้ยงเซลล์ RPMI 1640 ผสมซีรัมวัว เป็นเวลา 24 ชั่วโมง แล้วเติมแลนเนท 40 ให้ได้ความเข้มข้นสุดท้าย 1.30 มิลลิโมลาร์ หลังจากเลี้ยงเซลล์ต่อครบ 48 ชั่วโมง ล้างแลนเนท 40 ออกด้วยอาหารเพาะเลี้ยง RPMI 1640 แล้วเติมอาหารเพาะเลี้ยง RPMI 1640 ผสมซีรัมวัวพร้อมไซโตคลาลาซินบี เพื่อไม่ให้เกิดการ แบ่งไซโตพลาสซึม เพาะเลี้ยงเซลล์ต่อจนครบ 72 ชั่วโมง จึงทำการเก็บเกี่ยวเซลล์ เพื่อตรวจนับค่าดัชนี การแบ่งนิวเคลียส (NDI) และตรวจนับจำนวนไมโครนิวเคลียสในเซลล์ที่มีสองนิวเคลียส ผลการ ทดลองพบว่า ในประชากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม มีค่าดัชนีการแบ่งนิวเคลียส สูงกว่าเกษตรกรทั้งสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05) ในขณะที่เกษตรกรสองกลุ่มมีความ แตกต่างระหว่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนแถนเนท 40 มีผลทำให้ค่าคัชนีการแบ่งนิวเคลียส ในทุกประชากรลดลงเมื่อเทียบกับชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการเกิดใมโคร นิวเคลียส พบว่าเกษตรกรอำเภอจอมทองมีจำนวนไมโครนิวเคลียสสูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มเกษตรกร

สารก็และประชากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตามลำดับ ความแตกต่างที่กล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05)ส่วนแลนเนท 40 ก่อให้เกิดไมโครนิวเคลียสเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับชุคควบคุม ในกลุ่มเกษตรกร อำเภอสารก็และจอมทอง แต่ลดลงในประชากรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า แลนเนท 40 มีผลทำให้การแบ่งเซลล์ลิมโฟไซต์ของเกษตรที่สัมผัสกับสารกำจัดสัตรูพืช เป็นประจำช้าลง แต่ไม่ได้ทำให้เกิดโครโมโซมแตกหักมากหรือน้อยไปกว่าผู้ที่ไม่เคยสัมผัสสารกำจัด



## ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright<sup>©</sup> by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Genotoxic Effect of Lannate on Lymphocytes of

Agriculturists in Saraphi and Chom Thong Districts

Chiang Mai Province Using Micronucleus Test

Author Mr. Jintapat Nateewattana

Degree Master of Science (Biology)

Thesis Advisory Committee Assoc. Prof. Dr. Daoroong Kangwanpong Chairperson

Asst. Prof. Hattaya Kawewong Member

## Abstract

Thailand is an agriculture country, importing a huge amount of pesticides every year. These chemical substances are harmful to both agriculturists and people in the nearby area. In the present study, the effect of Lannate 40 on lymphocytes of agriculturists from Saraphi and Chomthong districts, who routinely exposed to the pesticides, was compared to non-exposure population from Chaing Mai University (CMU). Lymphocytes from the peripheral blood of all subjects were cultured in RPMI 1640 medium, supplemented with 20 percent of bovine serum, for 24 hours. The cultures were then treated with 1.30 mM, final concentration, of Lannate, After 48 hours of culture, the Lannate was washed away using only the culture medium and the new culture medium supplemented with bovine serum was added together with cytochalasin B to block the cytoplasmic division. After 72 hours of cultivation, the lymphocytes were harvested for nuclear division index (NDI) and micronucleus analyses. The results showed that the NDI in control group from CMU was significantly higher (P<0.05)than both groups of agriculturists, while the statistical difference of NDI between these latter two groups was not significant. Lannate 40 caused the significant decrease of NDI in all populations, when the treatment was compared with the control. The highest number of micronuclei were found in Chom Thong population, then in Saraphi and CMU populations respectively. The difference was, however, not statistically significant (P <0.05). The micronuclei were also not significantly increased in Saraphi and Chom Thong populations and decreased in CMU population, when the Lannate treatment groups were compared with the control groups. It can be concluded that, Lannate 40 caused the cell division delay in lymphocytes of agriculturists who routinely exposed to pesticides, but did not cause more or less damage to their chromosomes than to the chromosomes of the non-exposure population.



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright<sup>©</sup> by Chiang Mai University All rights reserved